

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 14. december 2022 blev i sag nr. 98132:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale
v/Pka
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved førtidspension. I klageskema af 11/4 2022 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

PKA har givet afslag på udbetaling af sum ved førtidspension samt ændret min førtidspension.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil gerne opnå, at jeg vil få den førtidspension som jeg er stillet i udsigt igennem 7 år samt sum ved førtidspension."

Selskabet har i brev af 6/5 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Indledning

Klager har ansøgt om førtidspension og sum ved førtidspension og er utilfreds med, at selskabet i den forbindelse har ændret klagers ordning til en ordning med begrænset dækning og som følge heraf en lavere invalidepension ligesom klager på det grundlag ikke har ret til udbetaling af sum ved førtidspension.

Sagsfremstilling

Klager blev senest optaget i Pensionskassen den 1. december 2014 og modtog i forbindelse med optagelsen sædvanligt optagelsesmateriale, herunder velkomstbrev (**Bilag 1**). Af velkomstbrevet fremgik, at klager skulle kontakte Pensionskassen straks, hvis hun fik mellemste førtidspension eller invaliditetsydelse, da klager i disse situationer ikke ville have de forsikringer, som det med-

sendte pensionsoverblik viste og klager derfor skulle have et nyt pensionsoverblik fremsendt. Klager kontaktede ikke Pensionskassen.

Klager henvender sig først til Pensionskassen ved brev af 29. november 2021 (**Bilag 2**), hvoraf det fremgår, at klager har anmodet om, at hendes p.t. hvilende førtidspension gøres aktiv med virkning fra 1. januar 2022.

30. november 2021 sender Pensionskassen ansøgningsskema til klager (**Bilag 3**).

Klager indsender ansøgning om førtidspension af 2. december 2021 (**Bilag 4**).

I breve af 7. januar 2022 (**Bilag 5 og 6**) fra Pensionskassen til klager informeres klager dels om, at hendes ordning er ændret som følge af at klager ved optagelsen i 2014 var ansat i fleksjob dels om udbetaling af klagers førtidspension, som følge af at hendes hvilende offentlige pension er ændret til højeste førtidspension. Klagers førtidspension er en pension beregnet ud fra en ordning med begrænset dækning.

8. januar 2022 (**Bilag 7**) klager klageren over afgørelsen. Klager oplyser, at hun ikke er ansat i fleksjob, men ordinær stilling, og understreger, at hun aldrig har været ansat i fleksjob/skånejob i de 7 år, der har været indbetalt til Pensionskassen. Klager oplyser ligeledes, at hun har modtaget invaliditetsydelse fra kommunen, da hun er vurderet pensionsberettiget, men hun i stedet har arbejdet, og derfor ikke har ansøgt om pension.

Klager oplyser blandt andet, at hun havde planlagt at omkonvertere invaliditetsydelsen fra kommunen med årets udgang (2021) til offentlig førtidspension, og samtidig modtage førtidspension fra PKA, hvorfor klager er meget overrasket over, at hun har mistet retten til at få udbetalt sum ved førtidspension samt fået reduceret den løbende førtidspension. Klager er meget vred over, at hendes ordning er ændret til ugunst for hende efter 7 års indbetaling med henvisning til § 7, stk. 7. Klager har på intet tidspunkt overvejet, at hun alene havde ret til en ordning med begrænset dækning eftersom hun arbejdede på ordinære vilkår og betalte fuldt bidrag til Pensionskassen.

I brev af 20. januar 2022 klager klageren til Klageansvarlig (**Bilag 8**). Klager oplyser her, at hun er af den opfattelse, at Pensionskassen ikke burde have givet hende tilsagn om fuld dækning siden optagelsen i 2014, når vi på et tidligere tidspunkt havde kendskab til, at hun havde en ordning med begrænset dækning og at hun på intet tidspunkt har haft tvivl om hendes ret til fulde dækninger. Ligeledes henviser klager til sag i klagestatistikken.

I brev af 11. februar 2022 (**Bilag 9**) svarer klageansvarlig klager på hendes spørgsmål herunder korrigerer begrundelsen for ændringen af klagers ordning, som angivet i brev af 7. januar 2022. Begrundelsen for ændringen af klagers ordning er ikke som oplyst, at klager er ansat i fleksjob, men at klager modtog invaliditetsydelse på tidspunktet for klagers genoptagelse i Pensionskassen tilbage i 2014. Klageansvarlig redegør også for årsagen til, at pensionskassen først nu har ændret klagers ordning til en ordning med begrænset dækning: nemlig det forhold, at klager ikke som bedt om i velkomstbrevet, oplyste pensionskassen om, at hun modtog invaliditetsydelse på tidspunktet for (gen)optagelsen, hvorfor Pensionskassen ikke på et tidligere tidspunkt end ved klagers ansøgning om førtidspension i november 2021 har fået viden om dette forhold. Pensionskassen fastholder på denne baggrund afgørelsen. Ligeledes redegør klageansvarlig for sagens oplysninger og for, hvorfor Pensionskassen ikke finder, at den af klagers nævnte sag i klagestatistikken har relevans for klagers

sag.

17. februar 2022 (**Bilag 10**) skriver klager til klageansvarlig og kommenterer blandt andet på, at vi i 2012 ([Retteligt 2008 jf. **Bilag 14**] traf afgørelse om, at hun var omfattet af begrænset dækning, da hun var tilkendt mellemste førtidspension og derved havde ret til invaliditetsydelse. Hun henviser til, at denne oplysning må være registreret og tilgængelig for medlemsservice, når der søges i hendes oplysninger og at det er hendes opfattelse, at det er PKA, der bærer ansvaret for fejlen og at hun derfor bør have en ordning med fulde dækninger/forsikringer. Klager henviser også til, at Medlemsservice burde have viden om, hvordan førtidspension og invaliditetsydelse fungerer, og vi derfor ikke kan henvise til, at vi ikke var vidende om, hvorvidt klager stadig var modtager af disse ydelser. Klager anfører, at vi burde have kontaktet hende telefonisk eller pr. brev i 2014, og orienteret hende om, at hun fortsat var omfattet af en ordning begrænset dækning som følge af at hun modtog invaliditetsydelse.

I brev af 21. februar 2022 (**Bilag 11**) oplyser klager, at det fortsat er hendes overbevisning, at Pensionskassen ved fremsendelse af årsoversigter, har givet hende en forventning om pension og forsikring, som om hun havde ordinær ordning og at hun på denne baggrund havde indrettet sig fremadrettet, hvilket nu ikke kan realiseres.

I brev af 24. marts 2022 (**Bilag 12**) svarer Klageansvarlig klager, at den tidligere afgørelse fastholdes da klager modtog invaliditetsydelse på tidspunktet for sin (gen)optagelse i Pensionskassen i 2014. Baggrunden herfor er, at der er en forudsætning for at kunne få bevilget invaliditetsydelse fra det offentlige er, at erhvervsevnen er blevet anset for nedsat med mindst 2/3 og at pensionsvilkårene fastlægger, at medlemmer med en erhvervsevne der er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på tidspunktet for optagelsen er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat erhvervsevne, optages i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning.

Herefter indbragte klager sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse

Det følger af Pensionsvilkår for Pensionskassen for ... § 7, stk. 7, 3. pkt. (**Bilag 13**):

*Stk. 7. Medlemmer, der optages i pensionskassen i henhold til § 1 eller § 1a, som følge af en ansættelse, der i al væsentlighed skyldes nedsat arbejdsevne, så som ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende, optages i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning. Bestyrelsen fastsætter nærmere generelle regler om, hvilke ansættelsesformer der er omfattet. **Tilsvarende bliver medlemmer optaget i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, hvis deres erhvervsevne på optagelsestidspunktet af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne.***

Bestemmelsen betyder, at medlemmer, der på tidspunktet for optagelsen i Pensionskassen har en erhvervsevne der af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne eller på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne, bliver optaget i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning.

En forudsætning for at få tilkendt invaliditetsydelse i det offentlige er, at det offentlige anser erhvervsevnen for nedsat med mindst 2/3. Eftersom klager modtog invaliditetsydelse da hun blev genoptaget i Pensionskassen i december 2014, opfyldte klager således kriteriet om en erhvervs-evnenedsættelse, der af det offentlige var skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervs-evne. Det er derfor pensionskassens opfattelse, at klager alene har ret til en ordning med begrænset dækning.

I forbindelse med klagers genoptagelse i Pensionskassen tilbage i 2014 fik klager tilsendt velkomstbrev (Bilag 1). Af brevet fremgik, at klager skulle kontakte Pensionskassen i visse specifikke situationer ligesom konsekvensen af at 'opfylde' situationerne fremgik – nemlig, at de forsikringer, der var oplyst, så ikke var gældende.

Kontakt os straks, hvis...

- Du er under revalidering i form af ansættelse med løntilskud.
- Du har søgt, eller du er berettiget til et fleksjob.
- Du har søgt, du er berettiget til, eller du får offentlig førtidspension.
- Du får mellemste invalidepension eller invaliditetsydelse.

I de situationer har du ikke de forsikringer, som overblikket på næste side viser. Derfor er det vigtigt, at du kontakter os, så vi kan sende dig et nyt overblik.

Det er således Pensionskassens opfattelse, at klager med velkomstbrevet er gjort udtrykkeligt opmærksom på, at klager ville have en ordning med andre dækninger end de oplyste, hvis klager modtog invaliditetsydelse på optagelsestidspunktet ligesom klager burde have kontaktet Pensionskassen ved genoptagelsen 1. december 2014, eftersom hun modtog invaliditetsydelse og endelig, at klager var informeret om, at de oplyste pensioner og dækninger var under forudsætning af, at hun ikke opfyldte én af de i velkomstbrevet nævnte situationer. Videre er det Pensionskassens opfattelse, at Pensionskassen hverken på tidspunktet for klagers optagelse i 2014 eller et senere tidspunkt har givet klager tilsagn om eller skabt en berettiget forventning hos klager, om en ordning med fuld dækning hvis klager modtog invaliditetsydelse ved optagelsen.

Ligeledes er det Pensionskassens opfattelse, at det ikke på et tidligere tidspunkt har været muligt at ændre klagers ordning til en ordning med begrænset dækning. Pensionskassen fik ikke før klagers henvendelse i november 2021 (**Bilag 2**) kendskab til at klager på optagelsestidspunktet i 2014 havde en erhvervsevne, der af den offentlige var skønnet nedsat med 2/3.

Det forhold, at klager tilbage i 2008 oplyste Pensionskassen om, at hun modtog invaliditetsydelse og Pensionskassen på den baggrund ændrede klagers ordning (jf. **Bilag 14**) ændrer efter Pensionskassens opfattelse ikke på, at klager på tidspunktet for genoptagelsen i 2014 skulle have oplyst om, hvorvidt hun modtog nogle af de i velkomstbrevet nævnte ydelser. Pensionskassen havde ikke mulighed for at vide, om klager fortsat modtog/var berettiget til ydelser som følge af nedsat erhvervsevne, hvorfor selskabet også altid ved en optagelse beder om at få oplyst, hvis man modtager f.eks. invaliditetsydelse, så ordningen kan blive ændret og medlemmet oplyst om de korrekte dækninger. Det er derfor også Pensionskassens opfattelse, at Pensionskassen ikke bærer risikoen for, at klager ikke kan realisere sine forventede planer.

En ændring af en ordning til en ordning med begrænset dækning gør, at dækninger og alderspension beregnes på baggrund af det, der allerede er opsparet på ordningen.

Selskabet gør opmærksom på, at klagers ordning med ændringen til en ordning med begrænset dækning har fået lavere dækninger ligesom der jf. ovenfor er dækninger, klager ikke længere har. Det betyder derfor også, at prisen for forsikringerne (dækninger) er ændret og sat ned med virkning tilbage til 2014. Klager har således ikke betalt for dækning, hun med ændring af ordningen ikke har. Ændringen af prisen for forsikringer/dækninger betyder, at klagers alderspension er steget.

I relation til klagers ret til sum ved førtidspension fremgår følgende af gruppeforsikringsvilkårene § 2 om Gruppemedlemmer og forsikringsdækning (Bilag 15):

Gruppeforsikringen omfatter følgende gruppemedlemmer:

1.1 Medlemmer af pensionskassen, som enten er

a) berettiget til førtidspension fra pensionskassen, medmindre overgang til førtidspension har fundet sted på grundlag af en hvilende pensionsret, eller

b) fritaget for bidragsbetaling på grund af sygdom eller ulykke, eller

c) bidragydende medlemmer, medmindre medlemmet modtager pension på grundlag af en hvilende pensionsret fra pensionskassen, eller

d) omfattet af bidragsfri dækning, eller

e) bidragydende medlemmer, der i henhold til pensionskassens pensionsvilkår er omfattet af en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, medmindre medlemmet modtager pension på grundlag af en hvilende pensionsret fra pensionskassen.

Klagers overgang til førtidspension hidrører jf. den af klager indsendte dokumentation (**Bilag 2**) fra ændring af en hvilende pensionsret. På det grundlag er det selskabets opfattelse, at klager jf. gruppeforsikringsbetingelsernes § 2, stk. 1.1. a, ikke er omfattet af gruppeforsikringen og derfor heller ikke har krav på udbetaling af sum ved førtidspension.

Konklusion

Da klager modtog invaliditetsydelse på tidspunktet for genoptagelsen i Pensionskassen i 2014, er det således Pensionskassens opfattelse, at klager alene har ret til en ordning med begrænset dækning ligesom klager ikke har ret til sum ved førtidspension, da klager ikke er omfattet af gruppeforsikringen. På denne baggrund fastholder Pensionskassen sin afgørelse."

Klageren har i brev af 14/6 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Mine bemærkninger til sagen:

At det er omkostningsfuldt for PKA at yde førtidspension til medlemmer, kan jeg ikke afvise. Men at modtage min fulde indbetaling igennem 7 år og påstå, at det er en værneregel at undgå, at skulle udbetale fuld dækning er ikke sagligt. Og at det er helt sædvanligt i pensionsbranchen, giver indtryk af en betydelig forskelsbehandling.

PKA har igennem 7 år givet mig en formodet forventning om, at jeg var fuldt dækket ved førtidspension. Nu har man ændret dette til ugunst for mig med nedsat ydelse og ingen sum ved førtidspension. Min alderspension er øget med 30.000 ved en omkonvertering, men dette giver desværre ikke en bedre udbetaling - men en yderligere reducere af månedlig udbetaling og lavere pension.

Man skal ikke værne sig for os med nedsat funktionsevne - vi bør honoreres for vores indsats og solidaritet. Og nu har PKA i mit tilfælde også formået at få mig tilbage på arbejdsmarkedet igen,

idet jeg er blevet frataget min dækning. Og PKA kan igen se frem til en indbetaling fra mig til fællesskabet - blot med den klausul, at jeg ikke har lige så meget ret til forsikringer som de andre medlemmer.

Så jeres slogan 'Sammen giver vi mere tilbage' kan jeg genkende, blot med den forskel, at det 'proportionale værn' giver mig mindre tilbage.

PKA bør efterbetale mig det som jeg var stillet i udsigt gennem årsoversigter igennem 7 år. Man var klar over, at jeg var pensionsberettiget ved optagelsen - men modtog alligevel mine indbetalinger uden at gøre opmærksom på, at jeg var begrænset dækket.

At medlemservice ikke havde noteret dette i jeres oplysninger, er ikke min fejl. Jeg har handlet i god tro og det er PKA som må påtage sig ansvaret for deres mangelfulde dokumentation i medlemsregistret."

Selskabet har i brev af 4/7 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Klager bemærker, at det er pensionskassen, der bærer risikoen for, at klager på optagelsestidspunktet ikke informerede om, at hun modtog invaliditetsydelse. Det er pensionskassens opfattelse, at klager selv er ansvarlig for at informere pensionskassen om, at hun modtog invaliditetsydelse på optagelsestidspunktet – som hun også er anmodet om i optagelsesmateriale.

Det bemærkes, at klager fra sit tidligere medlemskab var bekendt med denne regel. Eftersom det er muligt at frasige sig en tilkendt førtidspension, herunder også invaliditetsydelse, er det nødvendigt for pensionskassen at have kendskab til de faktiske omstændigheder på optagelsestidspunktet. Særligt bemærkes, at medlemmet på optagelsestidspunktet havde genkøbt sin ordning i pensionskassen og derfor ikke havde en aktiv ordning. Pensionskassen havde derfor ikke anledning til at spørge ind til det tidligere forløb.

Klagers forløb med mulighed for at aktivere og deaktivere sin førtidspension i det offentlige illustrerer nødvendigheden af faktisk bekræftede oplysninger.

Pensionskassens førtidspension skal dække ved medlemmets nedsatte arbejdsevne og tilkendelsen af ydelser er baseret på vurderinger fra det offentlige. I den aktuelle situation er klagers arbejdsevne af det offentlige vurderet nedsat i pensionsberettigende grad. Det følger af forsikringsretlige principper, at man ikke kan forsikre en skade, der allerede er indtruffet.

Det er derfor fortsat pensionskassens opfattelse at reglen om begrænset dækning i Pensionsvilkårenes § 7, stk. 7 er saglig, nødvendig og proportional."

Selskabet har i brev af 15/8 2022 til nævnet videre bl.a. anført:

"Ankenævnet har bedt selskabet fremsende dokumentation for de af bestyrelsen fastsatte regler for ordningen samt bede selskabet redegøre nærmere for principperne for beregningen af klagerens førtidspension fra selskabet.

Som beskrevet i redegørelsen af 6. maj 2022, optages medlemmer i henhold til Pensionsvilkårenes

§ 7, stk. 7, (Bilag 13 til Redegørelsen af 6. maj 2022) i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, hvis deres erhvervsevne på optagelsestidspunktet af det offentlige er skønnet

nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne.

Af pensionsvilkårenes § 7, stk. 8 fremgår det, at *'Bestyrelsen fastsætter nærmere generelle regler vedrørende den i stk. 7 nævnte ordning'*.

Bestemmelserne i § 7, stk. 7 og 8 blev indført i 1998 (på daværende tidspunkt hed bestemmelserne § 7, stk. 5 og 6), da der blev indført regler i bistandsloven om fleks- og skånejob mv.

Bestyrelsen i pensionskassen fastsatte i den forbindelse de nærmere regler for indholdet af ordninger med ingen eller meget begrænset risikodækning. Bestyrelsens regler (bemyndigelse) er vedlagt som bilag.

Det fremgår bl.a. af bemyndigelsen, at

'Den opsparingsbaserede ordning omfatter samme type ydelser, som pensionskassens normale ydelsessammensætning, men de invalide- og dødsfaldsbetingede ydelser fastsættes i hele medlemskabet, så pensionskassen ud fra beregningsgrundlaget ikke lider noget tab ved forsikringsbegrivenheden'. Det fremgår endvidere, at *'Dette betyder, at ved invaliditet fastsættes invalidepensionen, så kapitalværdien beregnet på kollektivt grundlag af invalidepensionen og de øvrige ydelser netop er hensættelsen umiddelbart før pensioneringen'*. Videre fremgår det, at *'et medlem, der er omfattet af opsparingsordningen, er ikke omfattet af den til ordningen tilknyttede gruppeinvalideforsikring'*.

Der henvises i øvrigt til AK85348."

Klageren har i brev af 28/8 2022 herefter bl.a. anført:

"Jeg finder det bemærkelsesværdigt, at man henviser til regler helt tilbage fra 1998 og som stadig eksisterer? Efter mere end 24 år har man stadig i PKA den samme overbevisning, at personer med nedsat erhvervsevne - ikke skal have samme rettigheder - selvom man betaler det samme pensionsbidrag.

Alle bør have samme muligheder uanset handicap.

Det er forskelsbehandling og at man bør have de samme dækninger, når man indbetaler fuldt bidrag.

Man betaler til fællesskabet og det må forventes, at man også får de samme forsikringer. Det er diskriminerende, at man stadig efter 24 år i pensionskassen må læse, at man omtaler medlemmer som medvirkende til at være 'tabsgivende' for pensionskassen. At man i Bestyrelsen finder det 'forsvarligt', at nogle medlemmer kan overgå til normalt medlemskab.

Det er ikke ord og vendinger som bør anvendes i 2022. Det afgørende er, at hvis man på trods af handicap/nedsat erhvervsevne fortsat arbejder og indbetaler, så bør man have ret til samme ydelser.

I min klage over pensionskassen blev jeg som tidligere skrevet - meget overrasket over, at man efter 7 år ændrer min status fra normalt medlemskab til ingen eller begrænset dækning. Jeg har nu

været nødsaget til at genoptage ansættelse, idet jeg ikke kunne forsørge mig selv med de begrænsede dækninger som jeg helt imod forventning pludselig fik ændret.

Jeg indbetaler nu 5700 hver måned til pensionskassen - ubehageligt vidende om, at jeg bliver omtalt som potentielt tabsgivende og ikke forsvarlig, at imødekomme med forsikringsdækninger svarende til andre medlemmer.

Der er to sider i denne sag. Den ene er min klage over PKA og min individuelle sag – og den anden er, at PKA forskelsbehandler handicappede som er i ordinær ansættelse og betaler fuldt bidrag.

Jeg fastholder, at PKA har skal efterbetale mig de dækninger som jeg havde haft en formodning om, at jeg var berettiget til jfr. årsopgørelse fra hjemmesiden / Min Pension og forsikringsdækninger. Det er sum ved førtidspension samt førtidspension i 5 måneder fra 01.01.2022 - 31.05.2022."

Hertil har selskabet i brev af 16/9 202 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har modtaget klagers brev til ankenævnet af 28. august 2022 hvor klager dels gør gældende, at pensionskassen forskelsbehandler handicappede, som er i ordinær ansættelse, dels gør gældende, at hun er berettiget til at få udbetalt sum ved førtidspension samt løbende førtidspension i fem måneder, fordi disse ydelser er fremgået af hendes pensionsoversigter.

I relation til klagers bemærkninger om forskelsbehandling af handicappede, skal vi bemærke, at klagers pensionsordning basalt set indeholder to typer af ydelser. Dels en alderspension, der skal sikre et medlem pensionsudbetalinger efter pensioneringstidspunktet, dels en række forsikringer, der dækker når et medlem mister sin arbejdsevne eller dør.

Det er et grundlæggende princip i forsikring, at forsikringstagerne skal have en risiko for, at en forsikringsbegivenhed indtræder, men at ingen på forhånd ved, hvem der rammes af forsikringsbegivenheden. Samtidig skal skadesfrekvensen og skadesudgifternes størrelse kunne beregnes statistisk.

For så vidt angår personforsikringer håndteres dette forhold i praksis på den måde, at der i forhold til individuelt tegnede forsikringer afgives helbredsoplysninger til forsikringsselskabet, som bedømmer risikoen for forsikringsbegivenhedens indtræden og derefter kan vælge at tegne forsikring på normale vilkår, til forhøjet præmie, med begrænsninger i dækningen eller helt afvise at tilbyde forsikring. I forhold til forsikringer, der tilbydes i arbejdsmarkedspensionsordninger, er det sædvanligt, at medlemmer optages i ordninger med ingen eller begrænset risikodækning, hvis deres arbejdsevne eller erhvervsevne allerede er blevet vurderet som væsentligt nedsat på tidspunktet for optagelsen i pensionsordningen, eller deres arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan varetage deres arbejde i en nærmere afgrænset periode (i pensionskassen er denne periode på tre måneder).

Ovenstående type af regler kaldes antagelsesregler, og uden regler for antagelse, vil der ikke være tale om forsikring, fordi det ikke vil være muligt at afgrænse forsikringsrisikoen for fællesskabet.

Ud fra en objektiv betragtning udgør antagelsesreglerne en forskelsbehandling, men i henhold til forskelsbehandlingsloven er en forskelsbehandling lovlig, hvis den er saglig, nødvendig og proportional.

I pensionsvilkårenes § 7, stk. 7 er det angivet:

'Medlemmer, der optages i pensionskassen ... som følge af en ansættelse, der i al væsentlighed skyldes nedsat arbejdsevne, så som ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende, optages i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning. ... Tilsvarende bliver medlemmer optaget i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, hvis deres erhvervsevne på optagelsestidspunktet af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne.'

I alle de nævnte situationer har det offentlige vurderet, at medlemmets arbejdsevne allerede er meget væsentligt nedsat, og i relation til en forsikring, der skal dække ved mistet arbejdsevne (tilkendelse af førtidspension), er det både sagligt og nødvendigt at undtage disse grupper af medlemmer fra en forsikringsdækning ved mistet arbejdsevne, hvor pensionskassen løber en forsikringsrisiko.

Klager optjener løbende ret til førtidspension på basis af sine indbetalinger og har normale dækninger ved kritisk sygdom og død, og på den måde er pensionskassens begrænsede dækning sammensat, så der er proportionalitet mellem den begrænsede dækning og den konstaterede nedsættelse af arbejdsevnen forud for optagelsen.

Det er således PKA's opfattelse, at den forskelsbehandling af medlemmer med forudgående nedsættelse af arbejdsevnen, der kommer til udtryk i pensionsvilkårenes § 7, stk. 7 og bestyrelsens regler for pensionsordninger med begrænset dækning, er saglig, proportional og nødvendig og dermed lovlig i henhold til forskelsbehandlingsloven.

Det bemærkes, at en person med handicap, der ansættes på ordinære vilkår, og ikke modtager en invaliditetsydelse, som til enhver tid vil kunne konverteres til en førtidspension, vil være omfattet af en pensionsordning med normale forsikringsdækninger, når vedkommende har været fuldt arbejdsdygtig i tre sammenhængende måneder. Der er således ikke tale om en generel forskelsbehandling af personer med handicap.

Klager gør opmærksom på, at formuleringerne i det regelsæt fra bestyrelsen, der er indsendt som bilag i sagen virker stødende på hende.

Vi bemærker, at regelsættet er formuleret med henblik på den interne administration af ordninger med begrænset risikodækning, og ikke med henblik på kommunikation til medlemmerne. Regelsættet har fungeret som instruks siden 1998, og som angivet, er det vores opfattelse, at vores ordninger med begrænset risikodækning har den rette afvejning af forsikringsrisikoen for de omfattede medlemsgrupper, og at instruks overholder reglerne i forskelsbehandlingsloven.

I relation til klagers bemærkninger om hendes individuelle sag, skal vi fremhæve, at klager ved sin optagelse i pensionskassen i 2014 fik et velkomstbrev (bilag 1 til redegørelsen af 6. maj 2022), der bl.a. indeholdt følgende tekst:

'Kontakt os straks, hvis...

- ...

- Du får mellemste invalidepension eller invaliditetsydelse.

I de situationer har du ikke de forsikringer, som overblikket på næste side viser.

Derfor er det vigtigt, at du kontakter os, så vi kan sende dig et nyt overblik'.

Ankenævnet for Forsikring

10.

98132

Med denne formulering er det tydeligt, at vi ikke har oplysning om, hvorvidt medlemmet modtager mellemste invalidepension eller invaliditetsydelse, og at medlemmet ikke har de forsikringsdækninger, der fremgår af det vedlagte pensionsoverblik.

Vi bemærker endvidere, at klager ved sin tidligere optagelse i pensionskassen i 2008, var opmærksom på, at hun skulle kontakte os og oplyse om, at hun fik invaliditetsydelse jf. brev af 27. februar 2008 fra klager (vedlagt som bilag til dette brev). På den baggrund fik hun oprettet en pensionsordning med begrænset dækning, og da klager overgik til førtidspension i 2012, var hendes førtidspension, der var baseret på hendes hidtidige indbetalinger, under grænsen for konvertering til engangsudbetaling.

Medlemmet valgte at få udbetalt sin førtidspension på en gang. Af samme årsag ophørte medlemskabet.

Da medlemmet blev optaget i 2014, var der således tale om en ny optagelse hvorfor klagers ordning heller ikke oprettes med tidligere dækningsbegrænsninger i vores forsikringssystem. Det er muligt for en borger at frasige sig retten til førtidspension og invaliditetsydelse, og pensionskassen må derfor indrette sig efter, at medlemmerne reagerer på de breve, de modtager ved optagelsen, hvor der på en meget tydelig måde gøres opmærksom på reglerne for begrænset dækning."

Til dette har klageren i brev af 28/9 2022 bl.a. anført:

"Når man betaler fuld bidrag hver måned af ens løn til pensionskassen, men ikke har ret til samme dækninger, så er der tale om forskelsbehandling. Uanset at man fra bestyrelsen mener, at der er tale om saglighed, nødvendighed og proportionalitet.

Med hensyn til brev af 27. februar 2008 som PKA har vedhæftet, så blev det skrevet i 2008. Det er 14 år siden og jeg valgte i 2012, at få min pension udbetalt og blev dermed udmeldt af pensionskassen.

Da jeg fik et arbejde i 2014 blev jeg indmeldt igen og jeg var helt sikker på, at man havde alle mine oplysninger registreret i medlemsarkivet.

Mit brev har man jo i alle tilfælde gemt i 14 år - så jeg må derfor konkludere, at man fra PKA's side har haft alle mine oplysninger journaliseret.

Og igennem 7 år arbejdede jeg og læste mine oversigter - hvert år med samme ordlyd, at jeg havde ret til ydelser som andre medlemmer.

Så PKA har skabt en tydelig forventning til mig om, at jeg havde ret til disse ydelser. Og man kan efter 7 år trække det tilbage og hævde, at man var uvidende om min sygdom."

Selskabet har i brev af 13/10 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Hvis medlemmet havde frasagt sig invaliditetsydelse i det offentlige forud for optagelsen i pensionskassen i 2014, ville hun ikke være blevet omfattet af en ordning med begrænset dækning.

Medlemmerne bliver i forbindelse med optagelsen i pensionskassen bedt om at kontakte pensionskassen – bl.a. hvis de modtager invaliditetsydelse – for at sikre, at det er den aktuelle erhvervsevne vurdering i det offentlige, der ligger til grund for vurderingen af klagers dækningsomfang.

Det er derudover Pensionskassens opfattelse, at det med ordlyden af brevet burde have stået klart for klager, at pensionskassen ikke brugte den tidligere oplysning om, at medlemmet modtog invaliditetsydelse, og at der ikke ville blive oprettet en ordning med begrænset dækning uden klagers information om, at hun modtog invaliditetsydelse.

I relation til klagers bemærkning om, at pensionskassen har skabt en tydelig forventning hos klager via de gennem årene tilsendte pensionsoversigter, bemærkes det, at det ligeledes fremgik af det brev, som klager fik på optagelsestidspunktet, at de tilsendte dækningsoversigter ikke ville være retvisende, hvis klager på optagelsestidspunktet ville være omfattet af en ordning med begrænset dækning, fx som tilfældet var i klagers sag i form af tilkendt invaliditetsydelse.

Klager har igennem sit tidligere medlemskab i Pensionskassen været fuldt ud klar over, at hun som modtager af invaliditetsydelse, ville være omfattet af en ordning med begrænset dækning. Klager har ikke ved optagelsen i pensionskassen i 2014 eller på et senere tidspunkt givet besked om, at hun fortsat modtog invaliditetsydelse.

Det er på den baggrund Pensionskassens opfattelse, at Pensionskassen ikke har skabt en berettiget forventning hos klager om, at hun var omfattet af de dækninger, der fremgik af pensionsoverblikket, ligesom det er Pensionskassens opfattelse, at klager med sin undladelse af at kontakte pensionskassen bærer risikoen for, at hun gennem årene har fået vist andre dækninger end dem, hun er berettiget til."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget brev fra klageren til selskabet af 27/2 2008, selskabets brev af 3/6 2008 om ændring af ordning, velkomstbrev af 29/1 2015 fra selskabet, brev af 29/11 2021 fra klageren til selskabet med dokumentation for nedsat erhvervsevne i form af "Oplysning om ændring til førtidspension tilkendt før 2003", selskabets brev til klageren af 30/11 2021, klagerens ansøgning om førtidspension til selskabet af 30/11 2021, brev af 7/1 2022 fra selskabet om ændring af pensionsordning, brev af 7/1 2022 fra selskabet om udbetaling af førtidspension, klagerens klage af 8/1 2022, klagerens klage af 20/1 2022, brev af 11/2 2022 fra selskabet til klager, klagerens klage af 17/2 2022, klagerens klage af 21/2 2022, selskabets brev af 24/3 2022, forsikringsbetingelser fra juli 2020 og gruppeforsikringsbetingelser af januar 2019 samt de af bestyrelsen fastsatte regler i henhold til pensionsvilkårenes

§ 7. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af brev fra klageren til selskabet af 27/2 2008 fremgår bl.a.:

"Under henvisning til brev af februar 2008 vedr. optagelse i pensionskassen meddeles følgende: Jeg er tilkendt invaliditetsydelse på grund af en kronisk sygdom. Jeg er klar over, at jeg i den forbindelse har en anden dækning end den fremsendte pensionsoversigt.

Min invaliditetsydelse er ikke kendt af min arbejdsgiver, og jeg ønsker ikke at oplyse dette.

Jeg skal derfor bede om, at denne oplysning forbliver mellem pensionskassen og undertegnede.

Den eneste dækning jeg har behov for er opsparing til alderspension. Jeg er pr. 01. februar 2008 ansat på deltid på 30 timer ugentligt. Dette vil pensionskassen blive orienteret om efterfølgende ved min pensionsindbetaling fra denne dato."

Af selskabets brev af 3/6 2008 om ændring af ordning fremgår bl.a.:

"I dit brev af 27. februar 2008 har du oplyst, at du ved optagelsen i Pensionskassen for ... modtager invaliditetsydelse. Vi kan derfor oplyse, at din pensionsordning i pensionskassen er ændret i henhold til Pensionsvilkår § 7, stk. 5.

Du sparer fortsat op til din alderspension. Du og dine nærmeste er også sikret, hvis du bliver invalideret eller dør, men fordi du modtager invaliditetsydelse, har du en pensionsordning med begrænset dækning ved førtidspensionering og død. For at du kan se, hvordan du er dækket i forskellige situationer, har vi vedlagt en oversigt.

Du vil en af dagene modtage en årlig pensionsoversigt, som desværre er forkert, da pensionerne er beregnet før ændringen af din pensionsordning. Jeg kan desværre ikke stoppe udsendelsen, men skal bede dig om at se bort fra den."

Af velkomstbrev af 29/1 2015 fra selskabet fremgår bl.a.:

"Tillykke med din nye pensionsordning, som er trådt i kraft december 2014.

Pensionsordningen er en del af din ansættelse, og din arbejdsgiver sørger for at indbetale hver måned.

På næste side er der et overblik over, hvad der kan udbetales fra pensionsordningen i forskellige situationer.

På pka.dk > Din pensionskasse kan du under 'Love og regler' se pensionsvilkår, vedtægter og gruppe-forsikringsbetingelser.

Tjekliste

Det eneste, du skal gøre nu, er at tage stilling til spørgsmålene

1. Hvem skal have penge fra din pensionsordning, hvis du dør?
2. Ønsker du at flytte andre pensioner til din nye ordning hos os?
3. Vil du spare mere op til pension?

Log ind på pka.dk med NemID. Under 'Selvbetjening' kan du både samle dine pensioner og bestemme, hvem der skal have penge ved din død. Under 'Hvad nu hvis' kan du se, hvordan du kan spare mere op til din pension.

Kontakt os straks, hvis...

- Du er under revalidering i form af ansættelse med løntilskud.
- Du har søgt, eller du er berettiget til et fleksjob.
- Du har søgt, du er berettiget til, eller du får offentlig førtidspension.
- Du får mellemste invalidepension eller invaliditetsydelse.

I de situationer har du ikke de forsikringer, som overblikket på næste side viser. Derfor er det vigtigt, at du kontakter os, så vi kan sende dig et nyt overblik.

Kom godt i gang

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål. Vi har vedlagt 'PKA - hvem, hvad, hvor?'. Her kan du se, hvor du kan finde os.

...

Pensionsoverblik pr. 1. marts 2015

...

Her har du et overblik over, hvad du og din familie kan få udbetalt fra din pensionsordning.

Udbetalinger, hvis du bliver førtidspensioneret

Førtidspension, årligt indtil ... år 17.540 kr.

Garanteret beløb: 9.614 kr. årligt.

Sum ved førtidspension inden ... år, engangsudbetaling 150.000 kr.

...

Din forventede pension i købekraft ved ... år

Livsvarig alderspension, årligt 23.473 kr.

Garanteret beløb: 12.291 kr. årligt ved ... år."

Af brev af 29/11 2021 fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg opstartede i et nyt job pr. 01.09.2021 i en privat virksomhed. Dette er også årsagen til, at min indbetaling til pension er stoppet.

Jeg har indbetalt til virksomhedens pensionsselskab:dk fra 01.09.2021-30.11.2021.

Desværre blev jeg opsagt i prøvetiden pga. omlægninger i virksomheden og deraf manglende opgaver. Prøvetiden udløber med udgangen af november måned 2021.

Jeg har aftalt en konsulentkontrakt med virksomheden, hvorefter jeg færdiggør mine opgaver med udgangen af december måned 2021.

Helbredsmæssigt er jeg ikke længere i stand til at søge andet arbejde. Jeg har en medfødt sygdom: Denne sygdom har jeg levet med og forsøgt at opretholde et arbejdsliv, således at jeg kunne være selvforsørgende.

Ankenævnet for Forsikring

14.

98132

Det har jeg været igennem mange år - og kommunen har bevilget mig førtidspension som er gjort hvilende. Nu har jeg anmodet om, at førtidspensionen bliver aktiv pr. 01.01.2022. Dette har ... kommune bevilget.

I den forbindelse vil jeg dels have overført min opsparede midler idk til PKA og ansøge om, at få førtidspension pr. 01.01.2022.

Jeg har forsøgt at ansøge via jeres portal, men jeg kan ikke udfylde feltet omkring, hvilken dato jeg blev syg. Sygdommen er medfødt. Og samtidig ønsker jeg ikke at give samtykke til, at min nuværende arbejdsgiver bliver kontaktet eller informeret omkring min førtidspensionering.

...

Vil PKA hjælpe mig videre i processen omkring overførsel af midler samt førtidspension."

Af "Oplysning om ændring til førtidspension tilkendt før 2003" fra Udbetaling Danmark fremgår bl.a.:

"Førtidspension ændret eller frakendt
Pensionstype ændret fra: Hvilende
Dato for påbegyndelse af ændringssagen: 22.11.21
Pensionstype ændret til: Højeste pension
Virkningsdato: 01.01.21."

Af selskabets brev til klageren af 30/11 2021 fremgår bl.a.:

"Ansøgning om førtidspension fra pensionskassen
Vi har modtaget meddelelse om, at du er tilkendt offentlig førtidspension og sender dig derfor et ansøgningsskema om førtidspension fra pensionskassen, som du kan printe, udfylde og returnere."

Af klagerens ansøgning om førtidspension til selskabet af 30/11 2021 fremgår bl.a.:

"Hvilken dato blev du syg? Medfødt
Hvilke sygdomme har du? ... Jeg har arbejdet på trods af sygdommen, men kan nu ikke mere.
Fra hvornår er du bevilget førtidspension af din kommune? Dato: 1/1 – 2022."

Af brev af 7/1 2022 fra selskabet om ændring af pensionsordning fremgår bl.a.:

"Din pensionsordning er ændret
Din pensionsordning i Pensionskassen for ... er blevet ændret som orienteret i telefonsamtale 10. december 2021, fordi du ved optagelsen i december 2014 var ansat i et fleksjob.

De nærmere regler står i § 7, stk. 7 i Pensionsvilkårene, som du kan se på pka.dk.

Hvad betyder det for dig?

Indbetalingerne bliver fortrinsvis brugt til din alderspension, og udbetalingerne ved førtidspension og død er nu lavere end på en almindelig pensionsordning.

Du vil modtage et særskilt brev om udbetaling af din førtidspension.

Få svar på dine spørgsmål

På pka.dk kan du finde svar på mange spørgsmål. Her kan du også logge dig på og chatte med en rådgiver eller bruge vores selvbetjening – det er hurtigt og nemt."

Af brev af 7/1 2022 fra selskabet om udbetaling af førtidspension fremgår bl.a.:

"Du får førtidspension

Vi har behandlet din ansøgning og udbetaler førtidspension til dig fra 1. januar 2022, hvor du har fået ændret din hvilende offentlige pension til højeste førtidspension.

Din førtidspension fra os er ca. 17.200 kr. om året før skat og udbetales månedligt.

Pengene er på din konto i løbet af et par dage. Fremover udbetaler vi pensionen den sidste bankdag i måneden.

Vi har sendt dig et særskilt brev om ændring af din pensionsordning.

...

Kontakt os, hvis din situation ændrer sig

Hvis du ikke længere kan få udbetalt offentlig førtidspension, mister du også retten til førtidspension fra pensionskassen. Du har derfor pligt til at give os besked, hvis der sker ændringer i bevillingen af din offentlige førtidspension."

Af klagerens klage af 8/1 2022 fremgår bl.a.:

"Igennem 7 år har jeg hver måned indbetalt bidrag til PKA jfr. overenskomst. Jeg har på intet tidspunkt igennem de 7 år været ansat i fleksjob, skånejob eller modtaget helbredsbetingsydelse fra pensionskassen. Jeg har udelukkende været i ordinær beskæftigelse.

Jeg har modtaget invaliditetsydelse fra kommunen, idet jeg er vurderet pensionsberettiget. På trods af pensionsberettigelse har jeg arbejdet og ikke ansøgt om pension.

Jeg har igennem årene indbetalt til PKA, idet jeg var ansat i ordinær stilling som mine kolleger. Jeg fylder ... år om knap 1 måned. Jeg har planlagt min pension ud fra, at jeg kunne omkonvertere min invaliditetsydelse med årets udgang 2021 til førtidspension.

Økonomisk skulle jeg have førtidspension fra kommunen og PKA. Det kommer som en meget ubehagelig overraskelse, at jeg mister en skattefri godtgørelse på kr. 200.000,- samt bliver reduceret i førtidspension. Jeg har igennem alle årene holdt øje med min pension og de forsikringer som jeg mente at have ret til iflg. oversigt fra PKA.

Idet jeg ikke vil få udbetalt forsikring (skattefri godtgørelse) som skulle være brugt til et indskud på en seniorbolig samt får reduceret min førtidspension fra brutto 3.800 til 1.400, så er jeg nødsaget til at fortsætte med at arbejde.

Det gør mig meget vred, at jeg igennem 7 år har indbetalt til en forsikring som man med et penestrøg ændret til ugunst for mig.

Man henviser til reglerne i §7 stk. 7 i pensionsvilkårene:

...

Jeg har på intet tidspunkt overvejet den mulighed, at jeg skulle have en begrænset dækning i min pension/forsikring, idet jeg arbejder ordinært og betaler det fulde bidrag til PKA.

I december 2021 bliver jeg kontaktet af en medarbejder som oplyser, at man nu skal i gang med at omregne mine indbetalte bidrag til alderspension. Så jeg skulle slet ikke se det som en forringelse!

I dag har jeg så modtaget brev om hvad PKA er nået frem til. Der er ingen beregning vedhæftet, så jeg kan ikke se, hvordan man er nået frem til dette resultat?

Hvor meget har jeg igennem 7 år indbetalt til en forsikring som jeg ikke får del i?

Jeg havde også i december måned anmodet om, at min pensionsopsparing fra september – december 2021 fradk skulle overføres til PKA. Jeg har været ansat i en privat virksomhed (også ordinært) og indbetalt til deres pensionsselskab.

Jeg ville naturligvis godt overføre dette beløb som så skulle dække bidrag resten af 2021 hos PKA.

Dette har man tilsyneladende slet ikke givet mig et skriftlig svar på jfr. afgørelsen d.d.

...

Penge som skulle gøre mig i stand til at stoppe med at arbejde - men i stedet henviser man til, at jeg så får en bedre alderspension. Men den ydelse som jeg kan se alderspensionen lyder på er ikke overvældende. Så alt i alt har jeg ikke den positive tilgang til min situation som PKA henviser til."

Af brev af 11/2 2022 fra selskabet til klager fremgår bl.a.:

"Din ordning er ændret med tilbagevirkende kraft fra din optagelse i 2014. Du er nu omfattet af nogle lavere dækninger, ligesom der er dækninger, du ikke er omfattet af. Det betyder også, at vi har sat prisen for dine forsikringer ned med tilbagevirkende kraft.

At du har betalt mindre for dine dækninger, betyder også, at du får mere i alderspension, end du ellers ville have fået. Vi kan endvidere oplyse, at din opsparede værdi (depot) på din pensionsordning er steget med ca. 30.000 kr.

Du skal i denne forbindelse være opmærksom på, at den alderspension, der tidligere har fremgået af dine pensionsoversigter, er beregnet på baggrund af, at du ville fortsætte med at indbetale pensionsbidrag hver måned indtil din folkepensionsalder. Da indbetalingen nu er ophørt, kan den alderspension, der fremgår af pensionsoversigten, ikke sammenlignes med dine tidligere oversigter.

Når man er omfattet af en ordning på begrænset dækning, beregnes ens dækninger og alderspension på baggrund af det, man allerede har sparet op på ordningen. Herudover indgår bl.a. for-

ventningerne til renten, den forventede levetid på medlemmerne i pensionskassen samt flere andre faktorer. Selve beregningerne sendes ikke til vores medlemmer.

Vi kan ikke modtage overførsel fra et andet selskab

Når man har søgt om eller modtager en ydelse fra pensionskassen, har man ikke mulighed for at overføre en ordning fra et andet selskab.

Du modtager førtidspension fra pensionskassen, og du har derfor ikke mulighed for at overføre din ordning hos ... til din ordning i PKA."

Af forsikringsbetingelser fra juli 2020 fremgår bl.a.:

"III. Pensionskassens ydelser

§ 7.

For medlemmer, der er optaget den 1. januar 2007 eller senere, har pensionskassen følgende ydelser:

- 1) alderspension
- 2) aldersopsparing
- 3) førtidspension
- 4) børnepension
- 5) pension ved død

...

Stk. 7. Medlemmer, der optages i pensionskassen i henhold til § 1 eller § 1a, som følge af en ansættelse, der i al væsentlighed skyldes nedsat arbejdsevne, så som ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende, optages i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning. Bestyrelsen fastsætter nærmere generelle regler om, hvilke ansættelsesformer der er omfattet. Tilsvarende bliver medlemmer optaget i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, hvis deres erhvervsevne på optagelsestidspunktet af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne.

Stk. 8. Bestyrelsen fastsætter nærmere generelle regler vedrørende den i stk. 7 nævnte ordning."

Af gruppeforsikringsbetingelser af januar 2019 fremgår bl.a.:

"§ 1. Gruppeforsikring

Disse vilkår beskriver gruppeforsikringen for Pensionskassen for Gruppeforsikringen er en 1-årig forsikring, der kan ændres fra år til år af pensionskassens bestyrelse og i yderste konsekvens helt bortfalde. Bestyrelsen kan ændre både størrelsen af dækningerne og vilkårene for dækning.

§ 2. Gruppemedlemmer og forsikringsdækning

Gruppeforsikringen omfatter følgende gruppemedlemmer:

1.1 Medlemmer af pensionskassen, som enten er

- a) berettiget til førtidspension fra pensionskassen, medmindre overgang til førtidspension har fundet sted på grundlag af en hvilende pensionsret, eller
- b) fritaget for bidragsbetaling på grund af sygdom eller ulykke, eller

- c) bidragydende medlemmer, medmindre medlemmet modtager pension på grundlag af en hvilende pensionsret fra pensionskassen, eller
- d) omfattet af bidragsfri dækning, eller
- e) bidragydende medlemmer, der i henhold til pensionskassens pensionsvilkår er omfattet af en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, medmindre medlemmet modtager pension på grundlag af en hvilende pensionsret fra pensionskassen.

...

2. Gruppeforsikringen omfatter følgende forsikringsdækninger:

- a) Dækning ved gruppemedlemmets død, jævnfør § 5.
- b) Dækning ved gruppemedlemmets førtidspensionering, jævnfør § 6.
- c) Dækning ved gruppemedlemmets tilkendelse af ressourceforløbsydelse, jævnfør § 6a
- d) Dækning ved visse kritiske sygdomme, jævnfør § 7."

Af de af bestyrelsen fastsatte regler i henhold til pensionsvilkårenes § 7 fremgår bl.a.:

"Bestyrelsens fastsættelse af regler i henhold til pensionsvilkår § 7, stk. 6.

Den opsparingsbaserede ordning omfatter samme type ydelser, som pensionskassens normale ydelsessammensætning, men de invalide- og dødsfaldsbetingede ydelser fastsættes i hele medlemskabet, så pensionskassen ud fra beregningsgrundlaget ikke lider noget tab ved forsikringsbegivenheden.

Dette betyder, at ved invaliditet fastsættes invalidepensionen, så kapitalværdien beregnet på kollektivt grundlag af invalidepensionen og de øvrige ydelser netop er hensættelsen umiddelbart før pensioneringen.

Ved et eventuelt dødsfald fastsættes de dødsfaldsbetingede ydelser, så kapitalværdien beregnet på kollektivt grundlag højst er hensættelsen umiddelbart før dødsfaldet.

Et medlem, som er omfattet af opsparingsordningen og i to år har indbetalt bidrag som følge af en efterfølgende ansættelse, der ikke falder ind under bestemmelserne i § 7, stk. 5, vil på dette tidspunkt overgå til normale vilkår. Såfremt det i det enkelte tilfælde skønnes forsvareligt for pensionskassen, kan overgang til normale vilkår allerede ske ved nyansættelsen.

For medlemmer, der allerede ved ansættelsen i et skåne- eller fleksjob af det offentlige var bedømt til en erhvervsevnenedsættelse på mindst 2/3, og derfor er omfattet af den opsparingsbaserede ordning, gælder dog, at de fortsat vil være omfattet af ordningen, såfremt de ved en eventuel ansættelse, der ikke falder ind under bestemmelserne i § 7, stk. 5, stadig af det offentlige er bedømt til en erhvervsevnenedsættelse på mindst 2/3.

Et medlem, der er omfattet af opsparingsordningen, er ikke omfattet af den til ordningen tilknyttede gruppeinvalideforsikring."

Nævnet udtaler:

Klageren blev optaget i pensionsordningen den 1/12 2014 via sin ansættelse i den pensionsgivende stilling. Klageren henvendte sig til selskabet den 29/11 2021 med oplysning om, at hen-

des daværende hvilende offentlige førtidspension ville blive gjort aktiv pr. 1/1 2022. Den 30/11 2021 sendte selskabet et ansøgningsskema til klageren, som indsendte ansøgning om førtidspension af 2/12 2021 til selskabet. Den 7/1 2022 meddelte selskabet klageren, at hendes pensionsordning var ændret.

Klageren kræver højere invalidepension fra selskabet i perioden fra den 1/1 2022 til den 31/5 2022 og engangssum som følge af tilkendelse af offentlig førtidspension. Hun er utilfreds med, at selskabet har ændret hendes ordning til en ordning med begrænset dækning, og at hendes invalidepension som følge heraf er sat ned, og at hun har mistet retten til engangssum. Hun har blandt andet anført, at selskabet har givet hende en forventning om, at hun var fuldt dækket, da selskabet har sendt hende årsoversigter over dækning i 7 år, som ikke var gældende for hende. Hun har også anført, at selskabet var klar over, at hun var berettiget til offentlig førtidspension ved optagelsen i pensionsordningen, men ikke gjorde hende opmærksom på, at hun havde en begrænset dækning. I forhold til hendes brev af 27/2 2008 har hun anført, at hun i 2012 valgte at få sin pension udbetalt og dermed blev udmeldt af pensionskassen. Hun var sikker på, at selskabet havde alle hendes oplysninger registreret i medlemsarkivet, da hun i 2014 fik arbejde og igen blev indmeldt i pensionselskabet. Klageren har også anført, at selskabet forskelsbehandler handicappede, som er i ordinær ansættelse og betaler fuldt bidrag, og at hun bør have de samme dækninger, når hun har indbetalt fuldt bidrag.

Selskabet har anført, at klageren modtog invaliditetsydelse på tidspunktet for genoptagelsen i pensionskassen i 2014, og at hun derfor alene havde ret til en ordning med begrænset dækning, ligesom hun ikke har ret til sum ved førtidspension, da hun ikke er omfattet af gruppeforsikringen. Selskabet har henvist til pensionsvilkårenes § 7, stk. 7, 3. punktum, hvoraf det fremgår, at medlemmer, der på tidspunktet for optagelsen i pensionskassen, har en erhvervsevne, der af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne, bliver optaget i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning. En forudsætning for at få tilkendt invaliditetsydelse i det offentlige er, at det offentlige anser erhvervsevnen for nedsat med mindst 2/3. Selskabet har yderligere anført, at klageren ved optagelse i pensions-

kassen i 2014 fik et velkomstbrev, og at klageren i brevet er gjort udtrykkeligt opmærksom på, at hun ville have en ordning med andre dækninger end de oplyste, hvis hun modtog invaliditetsydelse på optagelsestidspunktet. Selskabet har endelig anført, at selskabet hverken på tidspunktet for klagerens optagelse i 2014 eller på et senere tidspunkt har skabt en berettiget forventning om en ordning med fuld dækning, hvis klageren modtog invaliditetsydelse ved optagelsen. Selskabet havde ikke før klagerens henvendelse i november 2021 kendskab til, at hun på optagelsestidspunktet havde en erhvervsevne, der af det offentlige var skønnet nedsat med 2/3. Det forhold, at klageren i 2008 oplyste selskabet om, at hun modtog invaliditetsydelse, og at selskabet dengang ændrede hendes ordning, ændrer ikke på, at klageren på optagelsestidspunktet i 2014 skulle have oplyst, hvorvidt hun modtog nogle af de i velkomstbrevet nævnte ydelser. Selskabet havde ikke mulighed for at vide, om hun fortsat modtog/var berettiget til ydelser som følge af nedsat erhvervsevne. En ændring af en ordning til en ordning med begrænset dækning gør, at dækninger og alderspension beregnes på baggrund af det, der allerede er opsparet på ordningen. Prisen for forsikringerne er ændret og sat ned med virkning tilbage til 2014, og klageren har derfor ikke betalt for dækning, som hun med ændring af ordningen ikke har. Ændringen af prisen for forsikringer betyder, at klagers alderspension er steget.

Selskabet har i relation til forskelsbehandling anført, at det i forhold til forsikringer, der tilbydes i arbejdsmarkedspensionsordninger, er sædvanligt, at medlemmer optages i ordninger med ingen eller begrænset risikodækning, hvis deres arbejdsevne eller erhvervsevne allerede er blevet vurderet som væsentligt nedsat på tidspunktet for optagelsen i pensionsordningen, eller deres arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan varetage deres arbejde i en nærmere afgrænset periode (i pensionskassen er denne periode på tre måneder). Disse regler kaldes antagelsesregler, og uden regler for antagelse vil der ikke være tale om forsikring, fordi det ikke vil være muligt at afgrænse forsikringsrisikoen for fællesskabet. Ud fra en objektiv betragtning udgør antagelsesreglerne en forskelsbehandling, men i henhold til lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap er en forskelsbehandling lovlig, hvis den er saglig, nødvendig og proportional. I de situationer, som er nævnt i forsikringsvilkårenes § 7, stk. 7, har det offentlige vurderet, at medlemmets arbejdsevne allerede er meget væsentligt nedsat, og i relation til en forsikring, der skal dække ved mistet arbejdsevne (tilkendelse af førtidspension), er det både

sagligt og nødvendigt at undtage disse grupper af medlemmer fra en forsikringsdækning ved mistet arbejdsevne, hvor pensionskassen løber en forsikringsrisiko. Klageren optjener løbende ret til førtidspension på basis af sine indbetalinger og har normale dækninger ved kritisk sygdom og død, og på den måde er pensionskassens begrænsede dækning sammensat, så der er proportionalitet mellem den begrænsede dækning og den konstaterede nedsættelse af arbejdsevnen forud for optagelsen. Det bemærkes, at en person med handicap, der ansættes på ordinære vilkår og ikke modtager en invaliditetsydelse, som til enhver tid vil kunne konverteres til en førtidspension, vil være omfattet af en pensionsordning med normale forsikringsdækninger, når vedkommende har været fuldt arbejdsdygtig i tre sammenhængende måneder. Der er således ikke tale om en generel forskelsbehandling af personer med handicap.

Af velkomstbrev af 29/1 2015 fra selskabet fremgår det, at "På næste side er der et overblik over, hvad der kan udbetales fra pensionsordningen i forskellige situationer. På pka.dk > Din pensionskasse kan du under 'Love og regler' se pensionsvilkår, vedtægter og gruppeforsikringsbetingelser ... **Kontakt os straks, hvis ...** • Du har søgt, du er berettiget til, eller du får offentlig førtidspension. • Du får mellemste invalidepension eller invaliditetsydelse. I de situationer har du ikke de forsikringer, som overblikket på næste side viser. Derfor er det vigtigt, at du kontakter os, så vi kan sende dig et nyt overblik ... **Udbetalinger, hvis du bliver førtidspensioneret** Førtidspension, årligt indtil ... år 17.540 kr. ... Sum ved førtidspension inden ... år, engangsudbetaling 150.000 kr."

Af forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 7 fremgår det, at "Medlemmer, der optages i pensionskassen i henhold til § 1 eller § 1a, som følge af en ansættelse, der i al væsentlighed skyldes nedsat arbejdsevne, så som ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende, optages i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning ... Tilsvarende bliver medlemmer optaget i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning, hvis deres erhvervsevne på optagelsestidspunktet af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne".

Af § 7, stk. 8 fremgår det, at bestyrelsen fastsætter nærmere generelle regler vedrørende den i stk. 7 nævnte ordning.

Af gruppeforsikringsbetingelsernes § 2 fremgår det, at "Gruppeforsikringen omfatter følgende gruppemedlemmer: 1.1 Medlemmer af pensionskassen, som enten er a) berettiget til førtidspension fra pensionskassen, medmindre overgang til førtidspension har fundet sted på grundlag af en hvilende pensionsret ...".

Af de af bestyrelsen fastsatte regler i henhold til pensionsvilkårenes § 7 fremgår det, at "Den opsparingsbaserede ordning omfatter samme type ydelser, som pensionskassens normale ydelsessammensætning, men de invalide- og dødsfaldsbetingede ydelser fastsættes i hele medlemskabet, så pensionskassen ud fra beregningsgrundlaget ikke lider noget tab ved forsikringsbegivenheden. Dette betyder, at ved invaliditet fastsættes invalidepensionen, så kapitalværdien beregnet på kollektivt grundlag af invalidepensionen og de øvrige ydelser netop er hensættelsen umiddelbart før pensioneringen ... Et medlem, der er omfattet af opsparingsordningen, er ikke omfattet af den til ordningen tilknyttede gruppeinvalideforsikring".

Efter en gennemgang af sagen kan nævnet ikke kritisere, at selskabet med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet i 2014 har ændret klagerens dækning til begrænset dækning. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet i overensstemmelse med det ovenanførte regelgrundlag har udbetalt reduceret invalidepension til klageren og har afvist at udbetale engangssum ved førtidspension.

Nævnet finder videre, at klageren ikke har bevist, at hun har modtaget forkert eller utilstrækkelig rådgivning fra selskabet, således at selskabet er ansvarligt på erstatningsretligt grundlag.

Nævnet har lagt vægt på, at selskabet i velkomstbrev af 29/1 2015 har givet klageren relevant information om, at hun skulle kontakte pensionskassen, hvis hun var berettiget til/fik offentlig førtidspension eller invaliditetsydelse, og at hun i så fald ikke havde ret til de forsikringer, som var vist på overblikket i brevet.

Ankenævnet for Forsikring

23.

98132

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren på tidspunktet for optagelse i pensionsordningen i 2014 var bevilget førtidspension fra det offentlige, som var gjort hvilende, og at hun ikke kontaktede selskabet.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at statuere, at selskabet før klagerens henvendelse til selskabet i november 2021 havde kendskab til, at hun på optagelsestidspunktet i 2014 var berettiget til offentlig førtidspension eller havde en erhvervsevne, der af det offentlige var skønnet nedsat med 2/3. Det kan ikke føre til andet resultat, at klageren i 2008 i forbindelse med en anden ansættelse oplyste selskabet om, at hun modtog invaliditetsydelse.

Nævnet bemærker, at klageren blev optaget i ordningen før lov om lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap trådte i kraft den 1/7 2018.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen